

Jeden svět na školách

vzdělávání prostřednictvím dokumentárních filmů a dalších audiovizuálních prostředků

Cílem programu je prostřednictvím projekcí dokumentárních filmů a dalších audiovizuálních prostředků, následných diskusí, doprovodných publikací a interaktivních metod vzdělávat žáky a studenty středních škol v oblasti aktuálních témat současného světa. Dokumentární filmy a další audiovizuální materiály mají potenciál obracet pozornost žáků středních a základních škol k přemýšlení o hodnotách otevřené, tolerantní a demokratické společnosti a pomoci jim při hledání souvislostí a formování vlastních názorů. Jednotlivé aktivity programu rozšiřují jejich sociální, kulturní a historické povědomí.

Materiály programu v současné době využívá více než **2800 českých škol**.

Aktivity programu

Program školám nabízí **sady vzdělávacích materiálů**, které jsou určeny k výuce o aktuálních tématech současného světa. Základ každé sady tvoří dokumentární filmy či jiné audiovizuální prostředky (např. sociální spoty), které jsou doplněny příručkou pro pedagogy (synopse k filmům, otázky & odpovědi, informace o problematice, které se filmy věnují, aktivity a pracovní listy, rady a doporučení k využívání dokumentárních filmů ve výuce).

Na realizaci i rozvoji programu se podílí **expertní skupina** tvořená pedagogy, která mj. zajišťuje praktickou využitelnost nabízených materiálů ve výuce, ale i asistenci jiným školám, které s našimi materiály teprve začínají pracovat. V uplynulých letech byla vybraným školám poskytována dlouhodobá podpora při vytváření ŠVP.

Pro pedagogy pořádáme **semináře**, na kterých se školí, jak lze s audiovizuálními prostředky pracovat v hodinách a jak je využívat při implementaci školské reformy. Semináře jsou akreditované MŠMT.

Od roku 2005 organizujeme vždy v listopadu projekt **Příběhy bezpráví**, jehož cílem je přiblížit žákům českých škol prostřednictvím projekcí filmů a následných debat s pamětníky či historiky období komunistického Československa. Do pátého ročníku Příběhů bezpráví se v roce 2009 zapojilo 795 škol.

V průběhu mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Jeden svět organizujeme **speciální projekce pro školy**. Součástí každé projekce je beseda s hostem. Školní projekce se konají v Praze a ve všech městech, kde probíhá festival. V roce 2010 je navštívilo 48 000 diváků.

Na závěr školního roku mají učitelé možnost vzít své žáky na některou z projekcí **Týdne dokumentárního filmu pro školy**. V roce 2010 proběhly tyto projekce v Praze, Brně a Liberci.

Další z našich aktivit jsou středoškolské **Filmové kluby Jeden svět**, které jsou na téměř 60 školách provozovány jako volnočasová aktivita samotných žáků. Ti organizují projekce dokumentárních filmů pro své spolužáky, pedagogy, rodiče a kamarády nebo pro své vrstevníky ze znevýhodněných skupin. Studenti kromě výběru filmů zajišťují také besedu s hostem a případně další doprovodné akce (ochutnávky tradičních jídel, výstavy apod.). Výjimkou nejsou ani několikadenní celoškolské festivaly v jejich režii. Filmové kluby Jeden svět jsou provozovány i v zahraničí, a to na Slovensku, v Polsku, Estonsku a Rumunsku. Důležitou součástí klubových aktivit jsou pravidelná setkávání jak českých, tak i zahraničních organizátorů.

Od roku 2007 pořádáme každoročně **Mezinárodní školu dokumentárního filmu Jeden svět**, která je určena pro organizátory filmových klubů. Stěžejními aktivitami Mezinárodní školy jsou workshopy zaměřené na tvorbu krátkých dokumentárních filmů, při kterých žáci získávají řadu dovedností z filmové oblasti – učí se, jak získat materiál pro dokumenty, zásady dokumentární tvorby, analýzu a zpracování filmového materiálu, pracují se zvukem, hudbou a titulky. Mimo workshopů se žáci účastní modelových projekcí a diskusí s filmovými tvůrci.

Aktivitou určenou žákům SŠ a ZŠ je také projekt **Kdo jiný?**, který motivuje mladé lidi k aktivní občanské angažovanosti a zapojení do veřejného dění formou žákovských týmových projektů. V roce 2009 probíhala pilotní fáze tohoto projektu, do níž se zapojilo 57 týmů. Každý z nich se zaměřil na problém, který by chtěl ve svém okolí nebo na globální úrovni změnit. Výsledkem byly akce v podobě benefičních koncertů, sbírek, informačních webových stránek, filmových projekcí a festivalů aj.

Jednou z mnoha aktivit projektu Kdo jiný? byly **Studentské volby 2010**, které vyvolaly mimořádný zájem médií i veřejnosti. Díky nim si žáci měli možnost „nanečisto“ vyzkoušet volby do poslanecké sněmovny a prakticky se seznámit s parlamentním systémem ČR.

Pro žáky ZŠ a SŠ pravidelně připravujeme **soutěže a týmové projekty**. Literární soutěž je určena žákům středních škol a výtvarná soutěž především mladším žákům základních škol.

Na **webových stránkách** programu jsou umístěny synopse všech filmů a prezentace všech nabízených materiálů. Materiály jsou zde ke stažení ve formátu PDF.

Všem do programu zapojeným pedagogům je každý měsíc zasílán **elektronický věstník** s aktuálními informacemi (např. termíny seminářů, nabídky nových materiálů).

Součástí našich projektů jsou i rozsáhlá **sociologická šetření** zaměřená na cílové skupiny žáků a pedagogů.

Materiály programu Jeden svět na školách jsou využívány i na **pedagogických fakultách** v rámci přípravy budoucích učitelů.

Program vzbuzuje velký zájem i v **zahraničí**. Spolupracujeme se zahraničními organizacemi, kterým předáváme své know-how. Vedle Slovenska, Polska, Estonska a Rumunska se v roce 2009 začaly jeho aktivity realizovat také v Libanonu a o rok později i ve Švédsku a Bulharsku.

Program Jeden svět na školách získal během své realizace již několik prestižních domácích a zahraničních **ocenění**. Za podporu a rozšiřování rozvojového vzdělávání jsme v roce 2009 získali cenu [*World Aware Education Award*](#), kterou uděluje Rada Evropy. V témže roce byl program zařazen do sborníku [*Human Rights Education in the School Systems of Europe, Central Asia and North America: A Compendium of Good Practice*](#), který vydala HREA (Human Rights Education Associates) pod patronátem OSCE/ODIHR, Rady Evropy, OHCHR a UNESCO. V roce 2008 získal program také *Cenu Jaromila Jireše*, kterou každoročně uděluje za podporu vzniku a šíření nekomerčních tvůrčích počinů Asociace režisérů a scénáristů (ARAS). Stejně ocenění v kategorii osobností získal ve stejném roce také ředitel programu Karel Strachota. V roce 2006 jsme společně s MFF Jeden svět převzali *Cenu UNESCO* za přínos v oblasti vzdělávání k lidským právům.